ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.9.2024 г.
COM(2024) 423 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за издаване на указания към Комисията за водене на преговори по подновяванията на Споразумението между Европейската общност за атомна енергия (Евратом) и Организацията за развитие на енергетиката на Корейския полуостров (КЕДО)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

КЕДО е основана от САЩ, Япония и Република Корея през 1995 г. Основната ѝ цел е била осигуряване на два ядрени реактора с лека вода (проект LWR) на Корейската народнодемократична република (КНДР — Северна Корея). Евратом е пълноправен член на КЕДО от 1997 г. Споразумението, уреждащо членството на Евратом в Организацията за развитие на енергетиката на Корейския полуостров (КЕДО), изтече на 31 май 2024 г.

През ноември 2023 г. Република Корея информира останалите членове на Изпълнителния съвет на КЕДО (САЩ, Япония и Евратом) за резолюцията за удължаване на споразумението за КЕДО за периода 2024—2027 г. Япония изрази съгласието си за удължаване на срока на действие на споразумението за КЕДО в началото на 2024 г., а САЩ също изразиха съгласието си едва наскоро — през юли 2024 г. Евратом все още трябва да изрази съгласие.

Съгласно процедурата, предвидена в член 101, втора алинея от Договора за Евратом, споразуменията между Евратом и международни организации като КЕДО се договарят от Комисията в съответствие с предварително издадени указания от Съвета. След това договореното споразумение трябва да бъде одобрено от Съвета, преди Комисията да може да го сключи от името на Евратом. Следователно първата стъпка от процедурата за подновяване на споразумението между Евратом и КЕДО се състои в това Съветът да издаде указания за водене на преговори от страна на Комисията. Поради подробно изложените по-долу причини Комисията смята, че е в интерес на Евратом да поднови членството си, и поради това представя на Съвета препоръка, според която той следва да я упълномощи да води преговори за подновяване на членството.

Понастоящем КЕДО няма оперативни дейности. Продължаването на неговото съществуване служи за защита на финансовите и правните интереси на неговите членове, включително на Евратом. Продължаването на членството няма да изисква финансова вноска от бюджета на ЕС.

2. КОНТЕКСТ

В резултат на неизпълнението от Корейската народнодемократична република на нейните задължения за неразпространение на оръжия, оперативните дейности на КЕДО бяха прекратени на 31 май 2007 г. Една година по-късно обаче Изпълнителният съвет на КЕДО реши, че организацията следва да продължи да съществува като юридическо лице поради следните финансови и правни причини:

- *Поддържане на общите финансови искове срещу КНДР*.

  Тези искове щяха да отпаднат, ако КЕДО беше прекратила съществуването си без правоприемник. Общият размер на финансовите искове на КЕДО срещу КНДР до момента възлиза на актив от 1,89 милиарда щатски долара. *[Забележка: КЕДО няма оставащи искове по отношение на дружеството Korea Electric Power Corporation (KEPCO), което е основният изпълнител.]* Този актив е възможно да се разпредели например чрез разделянето му въз основа на общия дял на вноската от всяка участваща финансово договаряща страна. В такъв случай на Евратом биха се паднали 4,7 %.

- *Предоставяне на правна защита на членовете на КЕДО срещу искове за отговорност или искове за обезщетение.*

  През септември 2011 г. КНДР поиска от КЕДО обезщетение в размер на 5,6 милиарда щатски долара за това, че не е приключила проекта за LWR. Освен този иск от КНДР, искове срещу КЕДО или нейните членове на теория биха могли да отправят държавните банки, през които Япония и Република Корея са изпращали финансовите си вноски към КЕДО (съответно JBIC и KEXIM). Тези вноски са били под формата на заеми, които не са изцяло изплатени.

- *КЕДО все още имаше финансови интереси по отношение на основния изпълнител KEPCO.*

  Съгласно условията на сключения между КЕДО и KEPCO договор за прекратяване KEPCO поема всички непогасени задължения на КЕДО (главно вземания от страна на подизпълнители) в замяна на придобиването на някои активи на КЕДО. При определени условия всички допълнителни ползи, които дружеството KEPCO би реализирало от разпродажбата или повторното използване на тези активи, трябва да бъдат споделени с КЕДО.

- *КЕДО все още е собственик на инфраструктурата и другите активи в КНДР*, в които са инвестирани приблизително 500 милиона щатски долара. С прекратяването на съществуването на КЕДО инфраструктурата и активите биха станали собственост на КНДР.

Задачите на КЕДО са ограничени до това да служи като звено за контакт с КНДР, главния изпълнител на КЕДО — KEPCO, Japan Bank for International Cooperation (Японската банка за международно сътрудничество — JBIC) и Export-Import Bank of Korea (Корейската банка за внос и износ — KEXIM), както и до това да докладва на членовете на Изпълнителния съвет и да служи за координиране помежду им.

Тази „празна обвивка“ КЕДО досега е била финансирана изцяло от все още съществуващите средства на КЕДО, т.е. без допълнителни финансови вноски от нейните членове.

3. ТЕКУЩО ЧЛЕНСТВО НА ЕВРАТОМ В КЕДО

Членството на Евратом в КЕДО беше предоговорено през 2007 г. с оглед на това Евратом да остане член на КЕДО, макар и тя да е сведена до „празна обвивка“.

Това решение беше в съгласие със становището, че е в интерес на Евратом да запази членството си. В противен случай Евратом щеше да престане да отговаря на условията за това да получи дял от възможните ползи, които KEPCO може да извлече от продажбата на бившето оборудване на КЕДО или от каквото и да е плащане от КНДР на КЕДО. Като член Евратом ще има право да получи дял пропорционално на своето общо финансово участие, т.е. до максимум около 89 милиона евро (тази сума се основава на вноските на Евратом без лихвите).

Освен това, ако беше престанала да бъде член, Евратом нямаше да може да защити законните си права по отношение на активите на КЕДО в КНДР. Най-сетне, в случай на евентуални искове за отговорност или за обезщетение Евратом би загубила всякакъв контрол върху защитата, на която понастоящем се радват членовете на КЕДО поради това, че организацията не е престанала да съществува като юридическо лице.

Този подход беше възприет при подновяването на споразумението за КЕДО през 2012 г., 2015 г., 2018 г. и 2021 г.

4. РЕШЕНИЕТО КЕДО ДА ПРОДЪЛЖИ ДА СЪЩЕСТВУВА КАТО ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ СЛЕД 31 МАЙ 2024 Г.

Основните причини, поради които останалите членове на Изпълнителния съвет решиха КЕДО да продължи съществуването си след 31 май 2024 г., остават същите:

а) Поддържане на финансовите искове на КЕДО срещу КНДР;

б) Запазване на защитата на четирите пълноправни членове на КЕДО срещу правни искове от КНДР, били те изфабрикувани или не;

в) Запазване на законните права върху притежаваните от КЕДО инфраструктура и активи в КНДР; както и

г) Възможността основният изпълнител на КЕДО по проекта LWR да възстанови разходите на КЕДО на по-късен етап, след като приключи разпродажбата на бившето оборудване на КЕДО.

Настоящото споразумение, уреждащо членството на Евратом в КЕДО, изтече на 31 май 2024 г. Запазването на членството ще трябва да бъде договорено от Комисията въз основа на указания за водене на преговори, които ще бъдат предоставени от Съвета.

Както и при предишните подновявания, в указанията на Съвета следва да се вземе предвид, че КЕДО ще продължи да се финансира изцяло от съществуващите фондове и следователно запазването на членството на Евратом не засяга бюджета на ЕС. Това условие, което беше включено в предишните споразумения за подновяване, следва да се упоменава изрично при всяко подновяване на споразумението с КЕДО.

Освен това, предвид факта, че в миналото процесът на удължаване на срока на действие на споразумението за КЕДО е бил повторяем и времеемък, както и че Евратом и държавите членки не поемат финансови задължения, при бъдещите удължавания на срока на споразумението в процеса на договаряне Комисията следва да се ползва от опростен подход въз основа на разширен мандат от Съвета. Този разширен мандат ще съдържа възможността Комисията да договаря повече от едно споразумение за подновяване, при условие че подновяването на членството на Евратом в КЕДО няма финансово отражение върху бюджета на ЕС.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Аргументите, довели до решението членството да се запази и след 2007 г., а впоследствие и след 2012 г., 2015 г., 2018 г. и 2021 г., остават валидни. Запазването на членството в „празната обвивка“ КЕДО след 31 май 2024 г. остава най-добрият начин за защита на интересите на Евратом. Оставайки член след тази дата, Евратом ще запази възможността, макар и малко вероятна, за възстановяване на средства (до най-много около 89 милиона евро) в случай на изплащане от страна на основния изпълнител на КЕДО след разпродажбата на оборудване или в случай на успешен иск от страна на КЕДО срещу КНДР. Запазването на членството предлага също така най-добрата защита срещу евентуални искове за отговорност и ще позволи на Евратом да продължи да участва пряко във всички обсъждания по тези въпроси (в рамките на КЕДО и с трети страни).

Поради това Комисията препоръчва на Съвета да приеме решението по-долу, с което да я упълномощи да води преговори за подновяване на споразумението между Евратом и КЕДО въз основа на проекта на указания за водене на преговори.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за издаване на указания към Комисията за водене на преговори по подновяванията на Споразумението между Европейската общност за атомна енергия (Евратом) и Организацията за развитие на енергетиката на Корейския полуостров (КЕДО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 101, втора алинея от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението между Евратом и КЕДО изтече на 31 май 2024 г.

(2) Очаква се Изпълнителният съвет на КЕДО да реши да удължи съществуването ѝ като международна организация и след 31 май 2024 г.

(3) Поради финансови и правни причини Евратом има интерес да продължи членството си в КЕДО,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Комисията се упълномощава да води преговори за удължавания на срока на членството на Евратом в КЕДО, от името на Евратом, в съответствие с указанията за водене на преговори, изложени в приложението.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател